

Prof. dr n. med. Andrzej Lekston

- 1957-1964 Szkoła Podstawowa w Sławkowie
- 1964-1968 Liceum Ogólnokształcące w Olkuszu,
- Szkoła wyższa: Akademia Medyczna w Warszawie, Wydział Lekarski (1968-1974)
- Studia podyplomowe na kierunku „Zarządzanie i administracja w ochronie zdrowia” na Wydziale Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej oraz Wydziale Lekarskim i Wydziale Farmaceutycznym Śląskiej Akademii Medycznej 2002
- Po odbyciu szkolenia i złożeniu egzaminu przed Państwową Komisją Agencji Atomistyki uzyskał uprawnienia do pracy na stanowisku operatora akceleratora lub urządzeń do teleradioterapii i brachyterapii ze źródłami promieniotwórczymi 2004.

W 1974 po ukończeniu Akademii Medycznej w Warszawie podjął pracę w Wojewódzkim Ośrodku Kardiologii w Zabrze przy ul. C. Skłodowskiej 10, pod kierunkiem Pana Profesora Adama Wolańskiego. Od 1977 roku pracuje w Pracowni Hemodynamiki tegoż Ośrodka kierowanego przez docenta Stanisława Pasyka.

Była to w owym czasie pierwsza Pracownia Hemodynamiki na Śląsku.

Od 1984 roku pracuje **w nowopowstałym** Ośrodku Kardiologii przy ul. Szpitalnej 2 jako zastępca Kierownika Pracowni Hemodynamiki a od 1992 roku jako jej kierownik.

Główne zainteresowania naukowe dotyczyły: Inwazyjnego leczenia chorych z niewydolnością naczyń wieńcowych, a szczególnie u chorych z zawałem mięśnia sercowego oraz chorych z wielonaczyniową chorobą wieńcową.

Ponadto

1. Diagnostyka i inwazyjne metody leczenia chorych z zastawkowymi wadami serca głównie przezskórna walwuloplastyka zwężonej zastawki mitralnej.
2. Nadciśnienie naczyniowo-nerkowe.
3. Brachyterapia śródnaczyniowa
4. Chorzy po przeszczepie serca.
5. Biopsja mięśnia sercowego.
6. Zamykanie uszka lewego przedsionka

7. Zabiegi Mitraclip u chorych z niedomykalnością zastawki mitralnej.

W 1977 roku została jemu powierzona rola utworzenia w Zabrze zespołu karetki kardiologicznej, której był kierownikiem do 1995 roku.

W 1985 roku wdrożył do leczenia wraz z zespołem, pod merytorycznym nadzorem profesora Stanisława Pasyka, zabiegi dowieńcowego podawania leków trombolitycznych u chorych z zawałem mięśnia sercowego.

W 1986 roku wprowadził wraz z dr Grzegorzem Galertem zabiegi biopsji mięśnia sercowego w ocenie ich przydatności diagnostycznej w selekcji chorych z klinicznym podejrzeniem obecności przewlekłego procesu zapalnego do postępowania terapeutycznego jak również jako zabiegi monitorujące proces ostrego odrzucania komórkowego przeszczepionego serca.

Wynikiem tych doświadczeń było opracowanie rozdziału i redakcja tekstu jego autorstwa Lekston A.: Biopsja mięśnia sercowego.

W: Przeszczep serca. Pod redakcją Zbigniewa Religi.

Wynikiem współpracy naukowo-szkoleniowej z szeregiem ośrodków kardiologicznych w kraju i za granicą **były pierwsze planowe zabiegi przezskórnej śródnaczyniowej plastyki tętnic wieńcowych (PTCA) wykonane przez niego pod nadzorem dra med. Waldemara J. Wajszczuka z Sinai Hospital Detroit, USA w listopadzie 1985 roku na Śląsku.**

Był to drugi w Polsce, po Instytucie Kardiologii w Warszawie ośrodek, w którym wykonywano te zabiegi.

Pod merytorycznym nadzorem Prof. Stanisława Pasyka, aktywnie uczestniczył, jako pionier zabiegów angioplastyki tętnic wieńcowych (PTCA) na Śląsku w szkoleniu zespołu w Pracowni Hemodynamiki.

Prowadził szkolenia lekarzy z zakresu kardiologii interwencyjnej z innych ośrodków z kraju i z zagranicy.

Pod jego kierownictwem wielu lekarzy uzyskało specjalizację z zakresu kardiologii i kardiologii inwazyjnej oraz uzyskało tytuł naukowy doktora nauk medycznych.

W roku następnym tj. 1987 wraz z doktorem Borkowskim wykonał pierwszy w Polsce zabieg angioplastyki w świeżym zawale serca w trybie dyżurowym

co zaowocowało wprowadzeniem w Pracowni Hemodynamiki nowatorskiego 24-godzinnego systemu pracy.

Wprowadzenie stałego 24-godzinnego dyżuru pozwoliło na racjonalne wykorzystanie drogiej aparatury, zwiększenie liczby zabiegów oraz zakresu pomocy chorym, zwłaszcza w stanach zagrożenia życia w ostrej fazie zawału mięśnia sercowego.

Był to mały krok, ale uruchomił w przyszłości całą lawinę dalszych działań, zarówno organizacyjnych, jak i wpłynął na zmianę opcji terapeutycznych, stopniowo eliminując fibrynolizę.

Przez wiele lat 24-godzinny dyżur zawałowy był unikatem na skalę Polski.

Dopiero po kilkunastu latach zabrzański model leczenia zawału serca zaczął rozpowszechniać się na kolejne ośrodki w kraju.

Należy zaznaczyć, że do lat dziewięćdziesiątych metoda inwazyjnego leczenia zawału mięśnia sercowego była dostępna w nielicznych ośrodkach w kraju i za granicą. Dopiero w 2002 roku stała się metodą preferowaną, zalecaną w standardach leczenia towarzystw kardiologicznych, co podkreśla jej nowatorskie znaczenie w latach poprzednich wprowadzone w naszym ośrodku.

W szczególnie ciężkich rokowniczo przypadkach, u chorych z istotnymi zmianami zawężającymi światło naczyń wieńcowych i niską frakcją wyrzutową lewej komory, u których zabieg operacyjny obarczony był zbyt dużym ryzykiem, w 1989 roku wraz z doktorem Pawłem Buszmanem zastosował metodę krążenia pozaustrojowego w warunkach Pracowni Hemodynamicznej jako zabezpieczenie przezskórnej koronaroplastyki wieńcowej.

Prowadził szkolenia lekarzy z zakresu kardiologii interwencyjnej z innych ośrodków z kraju i z zagranicy.

Pod jego kierownictwem wielu lekarzy uzyskało specjalizację z zakresu kardiologii i kardiologii inwazyjnej oraz uzyskało tytuł naukowy doktora nauk medycznych.

Był zapraszany do zespołu ekspertów celem opracowania wytycznych:

„Zalecenia dotyczące angiografii i przezskórnej angioplastyki tętnic szyjnych i obwodowych” w tym dotyczących postępowania u chorych ze zwężeniem tętnicy nerkowej przyjęte przez Polskie Towarzystwo Kardiologiczne .

Jest współautorem wytycznych dotyczących postępowania u chorych z nadciśnieniem naczyniowo nerkowym.

Odbył szereg szkoleń w zakresie kardiologii inwazyjnej, w tym m.:

- 1987 Deborah Heart and Lung Center w USA
- 1990 Catharina-Ziekenhuis Hospital Eindhoven, Holandia
- 1996 Frankfurcie/nad Menem Niemcy

Za pracę naukową i szkoleniową uzyskał szereg nagród i wyróżnień najważniejsze z nich to:

- Nagroda Zespołowa Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej za pracę, w której jest pierwszym autorem: „*Leczenie nadciśnienia naczyniowo-nerkowego metodą przezskórnej angioplastyki tętnic nerkowych*” (lipiec 1995)
- Podziękowania za osobisty udział w powstaniu i rozwoju kardiologii w Śląskim Centrum Chorób Serca w Zabrzu w latach 1985-2005. Prof. Zbigniew Religa, prof. Marian Zembala (maj 2005)
- Podziękowania za osobisty udział we wdrożeniu pionierskiego w Polsce modelu inwazyjnego leczenia zawału serca. Prof. Zbigniew Religa - Minister Zdrowia, prof. Marian Zembala - Dyrektor SCCS Zabrze (czerwiec 2007)
- Wielokrotnie uzyskał Nagrody Rektora Śląskiego Uniwersytetu Medycznego
- Jest autorem i współautorem 498 prac i doniesień naukowych

- Brązowy Krzyż Zasługi nadany Uchwałą Rady Państwa (1986)
- Srebrna Odznaka Honorowa Polskiego Związku Piłki Nożnej w 2001 roku.
- Czynnie uczestniczy w pracach samorządu lekarskiego jest członkiem Rady Okręgowej Śląskiej Izby Lekarskiej od 2001 roku do nadal.